

Călătorii neutre

Adrian Botez

Trebuie să mărturisim că, atunci când am văzut, pe copertă, titlul: "Frate cu meridianele și paralelele", vol. 6 (Ed. Silvana, Rm.-Vâlcea, 2010), gândul ne-a zburat la un Josef Conrad, cu "Proscrisul din Arhipelag", la Karel Čapek, cu "Impresiile de călătorie" (din Spania, Italia, Olanda, Danemarca, Suedia, Norvegia...), ori la Jean Bart al nostru, cu "Europolis"-ul lui, sau, chiar, la „călătorul” nautic Radu Tudoran!

Nu. Nu e nimic din toate astea. La prima vedere, nu avem de-a face cu călătorii spre niște spații noi, fascinante, obsesive etc. – pare că ni se dau doar stricte și seci informații, extrase dintr-un ghid turistic (mediocru), ori internetistico-mecanice (deci, "la îndemâna" oricui și total neutrale, de parcă autorul nu ar călători într-o geografie reală și într-o istorie vie, ci într-o geografie televizată și într-o istorie extrem de vagă, complet virtualizată!): "Long Island Sound (estuar în Oceanul Atlantic, între statele New York și Connecticut), lângă orașul Bridgeport"; "Orville (1871-1948), Wilbour Wright (1867-1912), SUA: la 17 decembrie 1903, la Kill Devil Hills, în statul Carolina de Nord, cei doi frați din Dayton, Ohio, au efectuat, pe rând, fiecare, câte două zboruri în linie dreaptă"; "Cutremurul din 1964 a provocat 100 de morți, iar străzile 4 și 5 din Anchorage au fost distruse. A avut magnitudinea de 9,1 pe scara Richter și a durat 4,5 minute"; "În hotelul <<Căpitanul Cook>>, un tablou despre moartea exploratorului britanic, cunoscut sub

numele de Căpitanul Cook, în Golful Kealakeua, din Hawaii, la 14 februarie 1779. El a explorat Noua Zeelandă (între 1768-1771), a descoperit insulele Hawaii (denumite de el Sandwich, în cinstea sponsorului expediției sale), în 1778 – și a navigat în Oceanul Antarctic între 1772-1775”; “Portul Anchorage are cea mai mare mare din lume”; “În religia creștină, vinul reprezintă sângele lui Hristos, proclamat ca atare la consiliul din Lateran, în 1215”; “Insula Jamaica e descoperită de Columb, în anul 1494, dar colonizată slab de spanioli” etc.

Deși aceste informații – “de ghid turistic”/”agenție turistică” (contactată direct sau pe/prin Internet) ori de dicționar de buzunar! – supra-abundă (dând impresia puternică a unei realități artificiale, pur livrești: s-ar insinua, printre rânduri, sugestia că, în zilele noastre, nici nu merită să te miști din patul tău comod, putând urmări, “pufos” și fără niciun risc aventuroso-existențial asumat – “spectacolul lumii” la TV, ori navigând pe Internet!) – cei care ar afirma că omul lipsește din carte – s-ar înșela amar!

Greșit! Omul există, și încă din plin, cu nenumărate ofuri, și amărăciuni, și nostalgii de... ne-neutralizat (pe lângă contactele, profund înviorătoare, cu oameni majori, din breasla cercetării științifice, precum prof. univ. dr. Zhang Wenpeng, David Schmidley, președintele UNM/Univ. New Mexico, prof. univ. emerit dr. Paul Wang etc.)! Dar, când și când, omul își presară, în text, chiar și “impresii organice”, provocate de climă (“Am un frig în mineeee... de parcă mi l-a băgat cineva cu o pompă!”), sau convingeri viscerale, “de mațe împes-trițate” (“Să nu-i văd și să nu-i aud pe niciun coleg de la Universitate... nu le deschid e-mail-urile... sunt în vacanță. Mi-

s dragi ca sarea-n ochi (mai ales cei de la administrație!)” – însă (prea rar, din păcate!) și cu poezie discretă, “în flux scurt”, “telegrafic” (precum este și existența umană, în acest univers demential de grăbit!) – firavă, adevărată, delicată: “În împărăția apelor, meduzele amintesc de niște balerine”.

Pe oriunde peregrinează, cu conferințele sale (despre propriile revoluții, în matematică ori în fizică și-n logică-informatică) – din Ohio până în Alaska, ori de la Paris și până în Caraibe, românul Florentin Smarandache duce cu el necazul și sentimentul de revoltă, contra nedreptății (real-imediate sau potențiale), trăind în cadrul unei societăți umane grav și teribil de penibil “deraiate” spiritual (“Acum știu de ce oamenii beau și-i înțeleg: să uite de viața asta mizerabilă și fără sens, manipulată de cei bogați și cu putere. Merg pe la conferințele astea ca să-mi pun creierul la contribuție, să nu lenevească. Să fiu permanent în situații de învățare, asimilare și creație”; “Sunt prea bătrân pentru lumea asta, pe care n-o mai înțeleg”) – și amintirea strâmtorării sau chiar strâmtorarea endemică – traduse, toate, în obsesia “costurilor” – de la onorarii de conferință și până la produse ori servicii: “Am primit, ca onorariu, un cec de 250\$”; “Cu autobuzul 24 (biletul 2\$), ajung din centru la Space Needle (Acul Spațial); 16\$ intrarea”; „E sâmbătă și am fost în Utica, la Walmart, ca să-mi cumpăr o păturică subțire (10\$), o lingură și un cuțit (dar n-am avut încotro, a trebuit să iau un pachet de patru bucăți, din fiecare – 1\$ + 1\$)”; “Lilia voia și ea să vândă căciuli și ciorapi împlețiți de ea, însă îi trebuia aprobare de la primărie, iar taxa era scumpă (100\$)”; “Un film despre mirabila auroră boreală. 8,75\$ intrarea”; „Plecat cu

trenul din orașelul Seward. 119\$”; “Plătesc 17 euro pentru numai două beri”; “Mi-e foame și cumpăr un sandwich de 3,80 euro (cu salam, brânză și puține vegetale)”; “Te-agață vânzătorii peste tot. Și niște prețuri mai mari ca-n America (n.n.: în Jamaica/Montego Bay)! Fostele colonii engleze sunt scumpe. 4\$ intrarea pe plajă”; „Pe plaja Groovy, din Montego Bay, o gustare la restaurant – preț ridicat” – și (deși nerecunoscută!) expresia nostalgiei originilor: „Am fost pe destule litoraluri, pe 3-4 continente, dar cel mai mult mi-a plăcut (fără nicio chestie de patriotism) la Marea Neagră; Eforie Nord a fost plaja mea preferată. Parcă mai îngrijit, mai animat și plin de viață. Mi-amintesc de gogoșa înfuriată cu ciocolată (dulce ca mierea, caldă), de peștișorii mărunți, prăjiți, ce-i ronțăiam și-i înghițeam ca pe semințe, de porumbul copt, ori bând bere și mâncând mici la terasă”; „Închiriem un taxi pentru o zi: 120\$ și mergem la Ocho Rios (Opt Râuri – în spaniolă)”; „20\$ intrarea, de persoană, pentru un tur de 45 de minute la Grota Verde” – totul, dublat de amintiri matriceale: „Îmi aminteam de Peștera Muierii, din Polovragi, județul Gorj, unde am fost în tabără când eram în clasa a șaptea. Aici se ascundeau în special femeile și copiii, când năvăleau turcii; bărbații erau plecați la oaste, să lupte”; „Cumpărăm (2,5\$/100g) rom jamaican”; “Taximetriștii îți spun un preț când te urci în mașină și-ți cer alt preț (mai mare!) când cobori!” etc.

Nimic, nici măcar Parcul Yellowstone, nu-l trezește pe autor dintr-o stare de apatie (de fapt, o atitudine profund resentimentară!) și abulie “anti-socială” și “anti-cosmică”, în care însăși natura “se prezintă” ne-conform cu standardele de

“cost” (de energie a atenției!) și “image” servită – normale (cel puțin așa ne creează impresia autorul volumului, un adevărat “grogard” napoleonian, în lumea pigmeilor escroci “capitaliști” cam troglodiți, în mentalitatea lor, exclusiv “profitardă”) – de pe un mal și de pe celălalt, al Atlanticului: “Maluri de piatră la gheizere (s-au format) și o baltă ca un abis care duce în fundul pământului. Când erupe, se-aude vuuu, vuuu... parcă-i infernal. Mai degrabă interesant, decât frumos, la Yellowstone”; “La 6,20 dimineața, am ajuns la Paris. Am schimbat în aeroport 300\$ și am primit 169\$ (aproape jumătate!)”.

Și își încheie cartea, aparent triumfalist, în realitate chinuitor – cu, mereu, aceeași obsesie (cât reactiv-conștientă, cât subliminală) a “costului capitalismului”: “Am ajuns a doua zi în Dallas, la Motel 6 (58,89\$, iar taxiul de la aeroport 28\$). Veni, vidi, vici! Am câștigat experiență de viață, noi informații și impresii”.

“Am câștigat experiență și impresii...”. Poate! Mai curând, și-a completat colecția de nemulțumiri și frustrări socio-financiare și... cosmice! Pentru că nu există, nicăieri în carte, semnele “călătoriei inițiatice”. Cel puțin, nu în ce privește spațiile – de dincolo de Atlantic, sau... vest-europene (ceea ce nu-i major diferit, ca mentalitate a profitului și a batjocoririi valorii autentice, într-o lume dominată, tot mai înspăimântător, de ignoranță și de impostură! – la Paris, îi povestește, “pe șervețele”, unui amic “de breaslă” – dr. Athanasios Chantis, cercetător în materie condensată, “grec după tată, rus după mamă, s-a născut în Uzbekistan, dar a trăit în Grecia” : “I-am spus cum e ridiculizată Ipoteza Smarandache –

că nu există viteză limită în Univers)”)! În schimb, călătoria spre “inima” (neafată!) a satului său natal, Bălcești (pentru a se auto-recupera spiritual-existențial) tentează o acțiune de “regressus ad uterum”. Nereușită – și revelatoare de *total nereușită adaptare la lume*, din pricini de dezrădăcinare: “Nu-mi mai place în România, nu mă pot adapta în America...”.

Acest volum 6 al cărții “călătoriilor” bombănitoare, ale celui care-și ascunde frustrările identitare, în cercetări furi-bunde, scânteietoare (mai curând ... explozive!) – ascunde, în fapt, un Ahasverus al spațiilor pe care nu le poate umple cu sine – și al minții pe care n-o poate goli (întru descoperiri pur-ideatice!), îndestul de febril, pentru a nu-și mai aminti problemele identității umane ale Patriei (uneori negată, dar mereu evocată!).